

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 30 του Απριλίου 1906

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 196

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

Μ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ. Σύγχρονη νεοελληνική φιλολογία.

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ. 'Επιστήμη πρωτομάθητη—'Αθρόωπος Μηχανισμός (συνέχεια).

Α. ΣΙΓΑΝΟΣ. 'Αγώνες.

Ε. Π. Μ. Πολιτεία και 'Εκκλησία.

ΜΗΤΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ. 'Ο πράσινος βιός.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. 'Αρθρο στη μιχτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ. Νησιώτικα δηγήματα—Τὸ Πετροκάραβο.

Κ. ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΣ. 'Ατυχής πατέρας.

ΝΕΔΟΝΤΑΣ. 'Η ἀλυσσιδίτσα.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ρήγας Γκόλφης. Λέαντρος Κ. Παλαμᾶς. Γ. Σ. Ζουφρός.

Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και Πράματα ('Η θυσία τοῦ Βικέλα—Τὸ βρωμοπολίτευμα—Κατὰ τῆς κωλυσιεργίας—Μιά πρόποση—Βρέθηκε ὁ ποιητής γιὰ τοὺς 'Ολυμπιονίκας—Τὸ δίστιχο τοῦ Φαλέξ.—'Η ξυλοπόδαρη...).

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—ΦΟ-ΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΑΘΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΑΓΩΝΕΣ

Τελειώσανε λοιπόν κ' οἱ ἀγῶνες. Τὸ μεγάλο αὐτὸ πανηγύρι πού ἀπ' τῆς τέσσερες ἄκρες τοῦ κόσμου συμαζώξῃ μέσα στὸ λευκὸ Στάδιο τὰ πλήθη τῶν θεατῶν καὶ τῶν ἀθλητῶν θὰ λησμονηθῇ ἔσῃ λίγο. 'Ο κόσμος πολλὰ εἶπε κ' οἱ φημερίδες πολλὰ γράψανε. Μίλησε κι ὁ ποιητής καὶ τὸ μίλημά του σκληρὸ καὶ δυνατὸ μᾶς ἔφερε στὴν ἄγρια πραγματικότητα καὶ ψυχρῶσε τὸν ἐνθουσιασμὸ μας:

Σὲ μαρμαρίνια θέατρα μ' ἀρχαῖα καρναβάλια
παιζογελοῦσε ἕνας λαὸς τὸν ξεπεσμό του.

Μὰ ἴσως ἡ σκληράδα τῶν στίχων τοῦ ποιητῆ γεννήθηκε μόνο ἀπ' τὴ θλιβερὴ θύμηση τοῦ τραγικοῦ θανάτου τῶν περασμένων ἀγῶνων. 'Αδιάφορο, ὁ ποιητῆς εἶναι πολεμιστῆς κ' οἱ στίχοι του εἶναι πολέμου ἀντίλαλος. 'Ο πολιτικὸς ὅμως κι ὁ διπλωμάτης ἀλλιῶς σκέφτονταν. Καὶ σὲ τούτη τὴν περίσταση μᾶς χρειάζεται περισσότερο τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ διπλωμάτη ἢ εὐκολογύριστη ματιὰ πού ὅλα τὰ γύρω ἐξετάζει κι ἀπ' ὅλα κάτι νὰ ὠφληθῇ ζητᾶ, παρὰ τοῦ πολεμιστῆ τὸ ἀκίνητο μάτι πού στυλώνεται ὀλοῖσα σὲ ἀπέμακρο φῶς.

*

Πολλὰ εἶναι τῶν ἀγῶνων τὰ καλά. Τὰ ὑλικά πρῶτα. Γιὰ τὸ ἐμπόριό μας καὶ τὴ βιομηχανία οἱ ἀγῶνες ἀνοίγουν καινούργιο στάδιο ἐργασίας. 'Η ἰδέα μόνη τῆς τεράστιας μεκλάμας πού τὴν ἐποχὴ αὐτὴ γίνεται, στὸν τόπο καὶ στὴ ζωὴ του, πρέπει

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,"

Δ. ΤΑΝΤΑΔΙΑΝΗΣ (Πόλη)

νὰ κινήση τὴν προσοχὴ τῶν ἐμπόρων καὶ νὰ τοὺς κἀνὴ νὰ σκεφτοῦνε τί ὠφέλειες μπορεῖ νᾶχουνε ἀπὸ μιὰ μεθοδικὴ διαφῆμιση τῆς δουλειᾶς τους. Δὲ θὰ εἶναι καθόλου ἔσκημο σύγκαιρα μὲ τοὺς 'Ολυμπιακοὺς νᾶ γίνεται κ' ἔκθεση ἐμπορικὴ, βιομηχανικὴ, καθὼς κι ἄλλες πολλὲς τέτοιες γιορτὲς πού θὰ τραβοῦνε τὸν ξένο κόσμο καὶ θὰ τονε γνωρίζουν μὲ τὴν κίνηση καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου. Κι ἀπὸ τῶρα εἶναι καιρὸς νὰ νιώσῃ ὁ ἐμπορικὸς κόσμος ὅτι ἀνάγκη πᾶσα νὰ μεταχειριστῇ κάθε τρόπο δουλεύοντας μ' ὅλα του τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ παρουσιάσῃ στοὺς ἄλλους ἀγῶνες τὴν τελειότερη εἰκόνα τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς 'Ελλάδας. Γιατί τὸ πρῶτο καὶ σπουδαιότερο συμφέρο τοῦ 'Εθνους δὲν εἶναι νὰ μαζώχῃ ξένους ἀπ' ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη, γιὰ νὰ τοὺς δείχῃ τ' ἀρχαῖα μνημεῖα μόνο καὶ νὰ ψευτοπαινεύεται μὲ δαῦτα, μὰ νὰ τοὺς φανερώνῃ τὰ μεγάλα σημάδια τῆς τωρινῆς ζωῆς του. Κ' ἕνα μεγάλο σημάδι γιὰ κάθε 'Εθνος εἶναι καὶ τὸ ἐμπόριο. Μὲ τέτοιο τρόπο καὶ χρῆμα περισσότερο θὰ μὲνη στὸν τόπο καὶ σχετικὴ ἐχτίμηση θὰ γεννηθῇ πρὸς τὴ βιομηχανία μας ἀπὸ τοὺς ξένους καὶ ἴσως, ἴσως ἢ μεγάλη αὐτὴ ρεκλάμα πού θὰ ἀγίνεταί στους ἀγῶνες ἀνοίξει καινούριους δρόμους [στὸ 'Ελληνικὸ ἐμπόριο καὶ νέες οικονομικὲς πηγὲς στὸ 'Εθνος.

*

Κοντὰ στοὺς ἐμπόρους οἱ ἐπιστήμονες καὶ κοντὰ

στοὺς ἐπιστήμονες οἱ καλλιτέχνες ἄς μελετήσουν κι ἄς αἰστανθοῦνε τοῦτο. 'Απίθεια κι ἀφροντισιὰ γιὰ τὰ παλιὰ μας μεγαλεῖα. Στοὺς ἄλλους ἀγῶνες ἄς μ' καλέσουμε πιά τοὺς ξένους μας σ' 'Ακρόπολες καὶ Παρθενῶνες γιὰ νὰ πάρουμε καὶ μεῖς λίγο ἀπ' τὸ παλιὸ προγονικὸ φῶς! Μὰ νὰ φτιάξουμε δικές μας γιορτὲς καὶ δικὰ μας πανηγύρια καὶ νὰ τοὺς φωνάζουμε ἔχι πιά γιὰ νὰ θαυμάσουνε μὰ γιὰ νὰ δοῦνε, νὰ ξετάζουνε καὶ νὰ κρίνουνε τὰ δικὰ μας ἔργα, τῆς τωρινῆς μας δόξας, τῆ σύγκαιρη Τέχνη μας καὶ τὴν ἐπιστήμη μας. Κάτι ἔχουμε καὶ μεῖς δικὸ μας μὰ τὸ κρύβουμε καὶ ντροπέμαστε νὰ τὸ δείξουμε. 'Ε! λοιπὸν αὐτὸ τὸ κάτι μοναχὰ νὰ δείξουμε, αὐτὸ νὰ ρεκλαμάρουμε, καὶ σ' αὐτὸ νὰ περιοριστοῦμε, κι ὅταν οἱ διάφοροι ξένοι μᾶς μιλοῦν γιὰ τ' ἀρχαῖα πράματα ν' ἀλλάζουμε ἀμέσως κουβέντα, μὰ ὅταν μᾶς μιλοῦνε γιὰ τὰ τωρινὰ τὰ δικὰ μας, νὰ τεντώνουμε τ' αὐτιά μας καὶ νὰ προσέχουμε. 'Ετσι θὰ πάψουνε πιά νὰ θεωροῦνε τὴ φτωγὴ πατρίδα μας μουσεῖο ὅταν δοῦνε ὅτι πεντάρχα δὲ δίνουμε γιὰ τοὺς προγόνους μας καὶ πῶς φροντίζουμε μόνο γιὰ μᾶς καὶ τὴ ζωὴ μας.

*

'Όλα καλά κι ἄγια γινήκανε στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς κι ὅμως πάλι δώκαμε καὶ πήραμε μὲ τῆς παλιῆς δόξας. Καὶ παρατηρήθηκε φυσικώτατα ἀπὸ κάποιον ξένο... «Κρῖμα πού μόνο ἀντιφεγγίσματα τῆς παλιᾶς σας δόξας ἀνταμώνει κανεὶς στὸν τόπο σας καὶ πουθενὰ δὲ βλέπει τὴ δική σας τὴ ρωμαϊκὴ ψυχὴ!» Κι ἀπάντησα κάπως ντροπαλὰ: 'Εχουμε καὶ παράχουμε ψυχὴ μὰ φοβοῦμαστε νὰ τὴ συγκρίνουμε μὲ τὴν ἀρχαία γι' αὐτὸ καὶ τὴνε κρύβουμε.

*

Καὶ ποῖόν δὲ συγκινεῖ τὸ Στάδιο ὅταν εἶναι γεμάτο κόσμο! 'Η γιγάντια αὐτὴ ἀγκαλιὰ τόσες μέρες τώρα ἔκλεινε μέσα τῆς τῆ ζωῆς τῆς μεγάλης 'Ελλάδας, τὴ σκλάβια Ρωμιοσύνη πού λεύτερα ἀνάσαινε τὸν καθαρὸ ἀγέρα τῆς λυτρωμένης. Κι' ὅταν τὸ μεγαθῆριο συνεπαίρνονταν καὶ χεροκροτοῦσε ἢ φώναζε, φαινότανε σὰ νὰ τρανολαλεῖ μὲ χιλιάδες στόματα τὴν ἐνότητα τοῦ ἔθνισμοῦ μας. Κοντὰ ὅμως στὸ θέαμα τὸ συγκινητικώτατο τῶσων σκλαβωμένων ἀδερφῶν μᾶς καὶ στὴν ἀγάπη τους τὴ βαθύτατη πρὸς τὴ πατρίδα ὑπάρχει κάτι πού σὰν τὸ συλλογιέται κανεὶς πικραίνεται. Οἱ καημένοι οἱ μεγάλοι πατριῶτες αἰστανονται ἀληθινὰ καὶ πονοῦνε πολὺ. Εἶδα πολλοὺς τέτοιους νὰ κλαῖνε πραγματικὰ γιὰ καθ' ἑλληνικὸ πού ἔβλεπαν καὶ τοὺς συνεπόμενα. Μὰ κρῖμα κρῖμα, ὅλοι τους παίρνανε τὸν πατριωτισμὸ ἀνάποδα καὶ ἔακολουθοῦν ἀκόμα νὰ μὴν ἀφίνουν τῆς παλιῆς σκουριασμένης ἰδέας. Πονοῦνε κι αἰστανονται μὰ τοὺς λείπει ἡ κρίση ἢ φαιτενὴ!

Τους αγγαχτεί ακόμα ο εύκολος πατριωτισμός των φαπλαταδών. 'Η άρχαία γλώσσα, οι δοξασιμένοι πρόγονοι, τα εύγενη κατορθώματα κτλ. Καμμιά νέα ιδέα στο κεφάλι τους. Προγονομανία και χριστιανική μετρολατρεία! Κι' όμως ιδώ ιδώ είναι ο τόπος που πρέπει να διδαχτούν, να φωτιστούν και να νιώσουν. 'Η ανάγνωση που όνειρευόμαστε, από δω από την 'Αθήνα θα βγει. 'Εδώ γίνεται κάποια προπαγάντα άχαγεννητική στη γλώσσα, στην εκπαίδευση, στον πατριωτισμό, στην αντίληψη της εθνικής ζωής.

'Εδώ λοιπόν στην 'Αθήνα κάθε τίσσερα χρόνια που μας έρχονται οι σκλαβωμένοι άδερφοί μας πρέπει να τους φωτίζουμε, να προσπαθούμε με κάθε τρόπο να ξεκαθαρίσουμε στο μυαλό τους τα μεγάλα εθνικά ζητήματα, να τους γιατρεύουμε την άρρωστη αντίληψη που για πολλά πράγματα και για πολλά πρόσωπα έχουν και να πασχίζουμε όσο μπορούμε να τους δείχνουμε ποιά πρέπει να είναι η άληθινή εθνική ζωή. Για τη γλώσσα τη Ρωμαϊκή, για την καινούρια εκπαίδευση και για την καινούρια ζωή να τους μιλούμε. 'Ακόμα και με τους τεχνίτες μας τους εκλεχτούς να τους γνωρίζουμε! Κι' αυτοί οίλίγιοι θα γίνουνται απόστολοι στους άλλους στους πολλούς που δεν μπορούνε ν'έρχονται. Όλοι το ξέρουμε πως εκεί στη καρδιά της μεγάλης 'Ελλάδας στα κέντρα της ανατολής πρέπει να δουλέψουμε για το σκοπό μας. Κι' ακόμα ξέρουμε πως εκεί οι δυσκολίες είναι περισσότερες και μεγαλύτερες αφού και το ζετούλιγμα μερικων ιδεών γίνεται πολύ άργότερα απ' ό,τι γίνεται στην ασκλάβωτη 'Ελλάδα. Για τούτο λοιπόν χρειάζεται δουλειά μεγάλη και συστηματική. Μιά τέτοια εύκαιρία μας δίνεται με τους 'Ολυμπιακούς αγώνες όποτε πλήθος από δημογενείς πλημμυρίζει την πρωτεύουσα. Είναι πατριώτες, μα πατριώτες άχρηστοι, ως μάθουνε λοιπόν να γίνουν πατριώτες χρήσιμοι όχι πια των λόγων και των δακρύων μα των έργων και της δουλειάς. Τώρα το πως αυτό θα γίνεται είν' άλλος λόγος. 'Αν κατορθώναμε όμως εμείς οι ασκλάβωτοι να ρυθμίσουμε την εθνική μας δράση σύμφωνα με την τωρινή ζωή μας κι αν αποφασίσουμε να ζήσουμε αυτόφωτοι πια κι' όχι έτερόφωτοι, νομίζω πως και το παράδειγμα αυτό μοναχά θα είναι ένα μεγάλο μάθημα στους δημογενείς μας. Τ' άλλα έρχονται ύστερα.

Παραπάνω μίλησα για τους τεχνίτες. Ποιός ξέ-

ρει τί ιδέα θα έχουνε οι έξω 'Ελληνες από Τέχνη, από Ρωμαϊκή Τέχνη. Το φαντάζομαι που θα έχουνε αταματήσει, στα Σούτσια ίσως, ή και στα Ραγκαβή τον Κλίωνα. Το δὲ Β. Θέατρο το επίσημο θέατρο μας όχι μοναχά δε φρόντισε να τους δώσει καλύτερη ιδέα της φιλολαγικής μας ζωής αλλά τους παράστησε... τη «Δούκισσα των 'Αθηνών» κι' άλλες διάφορες φραντζέλικες φάρσες. 'Αλλοίμονο! Οι δημογενείς μας μέινανε οχαριστημένοι από το επίσημο ρεζίλημα της 'Εθνικής σκηνής, και δε μπορούσε να γίνει αλλιώς. Ραγκαβή είχαν άκουστά για μεγάλο ταχίντη, Ραγκαβή είδανε και στο εθνικό θέατρο της Λυτρωμένης πατρίδας τους. Δεν ξιππάστηκαν φυσικά. 'Εμείς όμως έχουμε το δικαίωμα να ρωτήσουμε τη διεύθυνση του θεάτρου ως πότε πια θα ξακολουθεί να μεταβάλλει τη σκηνή του σε πανόραμα χυδαίας πολυτέλειας. Είναι αδύνατο επί τέλους ο κ. Βλάχος να πιστεύει ότι η 'Εθνική σκηνή φτιάχεται με πανόραματα που δεν έχουν άλλο σκοπό από το θάμπωμα και το ξιππάσμα του ματιού. Κ' έννοις βέβαια ο κ. Βλάχος ότι το να δείχνουμε στους ξένους μας τη «Δούκισσα των 'Αθηνών» για έργο Τέχνης και να προσπαθούμε να τους θαμπώσουμε με την καταραμένη πολυτέλεια των σκηνικών είναι κάμποσο άστείο ίσως κ' έγκληματικό!

'Ενα τελευταίο λόγο για τις φημερίδες! Οι αιώνιοι διθύραμβοι στη φιλοξενία μας και τα τραβηγμένα αυτά κομπλιμέντα των ξένων που γιόμιζαν καθημερινά τις στήλες τους μπορούσαν και να λείπουν δολότελα! Περισσότερη αξιοπρέπεια κ' έγωισμός κ' ολιγώτερη φαπλαταριά δε θάβλαψτε.

Α. ΣΙΓΑΝΟΣ

ΝΕΚΡΙΚΗ ΠΡΟΤΟΜΑΓΙΑ

Τα μνήματα που σήμερα γιορτάζουν, τα στολίζουν Πατέρες, μάννες κι άδερφές, λεβέντες, κοπελιές. Και στέφανα τους φέρνουνε, και λούλουδα σκορπίζουν, Τριαντάφυλλα, γαρούφαλα, βιολέτες, πασκαλιές.

Οι πεθαμένες οι άκριδες, ή νύχτα όταν απλώθη, 'Επρόβαλαν και στήσανε χορό στη σκοτεινιά. Μές' στην καρδιά τους άναθαν καημοί τρανοί και πόθοι, Και στον καλό φτερούγιζε τη σκέψη ή καθεμιά.

Σάν το φεγγάρ' ήταν άχνός, χλωμός σαν άγιοκέρι, Κι απ' τα λευκά τα χείλη τους δέν έβγαίνε μιλιά.

κοιτάει από τις τρύπες της πόρτας αν έρχεται ο Γιώργης και πάλι μαζώνεται σαν κουβάρι. Χάνει το πρόσωπο άναμεσα στα γόνατά της και μαύρη κι' άλαλη, ακούνητη συλλογιέται, συλλογιέται. 'Όταν σηκώνει το κεφάλι, το μάτι της παίρνει αντίκρυ το βιρό που κλαίει κι' αυτός την έρημιά του. Τόν κοιτάει και φαντάζεται πως γλέπει τριγύρο στημένος τους τρίποδες με τα πεταιά άπλωμένα κι' άπάνω τους άραδ' άράδα σκυμμένους καμμιά δεκαριά άργάτες να ζύνουν. Και θαρρεί πως της έρχεται κείνη ή μυρουδιά από τα πεταιά κι' άνοίγει τα ρουθούνια της. Μα πάλε ξανακάνει κι' ο βιρός πάλε μονάχος στέκεται χαλασμένος, γερασμένος σαν κι' αυτή. 'Απάνω από το σπίτι τρέχει ή μια βρύση του χωριού και τα νερά κατασταλάζουν στο βιρό κ' έτσι δέν άπολείπουν. Χαρταριασμένος τριγύρο-γύρο, λές και τα ψηλά άγριεμένα χορτάρια που φυτρώνουν θα τον πνίξουν. Τα νερά του πράσινα και πηχτά σαν βάλτος, γκαλιστερά σαν δάκρια. Οι τοίχοι λάμπουν και είναι λουστρίμενοι σαν πάνω από την πράσινη λαδομπογιά του φυτικού χνουδιού να πέρασαν και βερνίκι. Σαλιαγάχοι και σκουλήκια χιλιάδες γλυστράν πάνω στους τοίχους. 'Ως τόσο το γυαλί του είναι πάντα ίσιο σαν παγωμένο και δείχνει το κάθε τι που καθρεφτίζεται έτσι μαυροπράσινο και σκουρια-

Μα κάποια μυστική χαρά φανέρωναν. Τάγερ! 'Ασάλευτο, κι δλόγουρα θανάτου σιγαλιά.

Και μία που ήταν χλωμότερη κ' είχε στα μάτια δάκρι, Ξέμακρε στέκει, στο χορό χωρίς καν να πιστώη. Και της μιλούν και τη ρωτούν μόνη γιατί στην άκρη στέκεται, και την κράζουνε να ρθή μαζί κι αυτή.

Κι αυτή τους άποκρίνεται. «Μαχάλος ο καημός μου, Και σπήν ψυχή μου κρύβεται πόνος κρυφός, βουβός. 'Απ' ένθια δέν εύώδιασεν ο τάφος ο δικός μου, Γιατί δε με θυμήθηκαν έμένα ο άκριδός.

'Όμως το θαμποχάραμα σαν είδαν στον αϊθέρα, Και σαν έννοιώσανε ή αύγη πως δέν είναι μακριά, Πήγαν στους τάφους τρέχοντας μη τους προητά' ή μέρα. Πήγε κι αυτή άργασάλευτη, χωρίς παρηγοριά.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Φίλε μου,

Σου στέλνω να δημοσιέψης τάρθρο που βλέπεις, έπειδής μου έρεσε και άξίζει, μου φάνεται, να μη ή και στο «Νουμά». Είναι παρμένο από μια έφημεριδούλα θρησκευτική, τον «'Αστέρα της ανατολής» των 25 του Μάρτη. 'Όσο μόρεσα του έβγαλα τη γλωσσική του μάτκα και δέν πιστεύω ο πατέρας του κ. Σ. Π. Μ να μας μαλώση για το τόλμημα.

Γιιά' σου
Α. Π.

Σάν άκούστηκε στον κόσμο το χωρίσμα εκκλησίας και Πολιτείας που ψηφίστηκε από τη Γαλλική Βουλή και τη Γερουσία, άλλοι απ' τους φίλους της Γαλλίας χαρήκανε κ' ειλικρινά χεροκροτήσανε για νόμο που πιστεύανε πως θα λευτέρωνε την ίπποτική αυτή φυλή από τη θρησκευτική σκλαβιά: άλλοι όμως κατάκαρδα λυπηθήκανε, από φόβο πως ή άθειά, που και προητέρα όχι λίγη δύναμη μεταξύ στους Γάλλους είχε, τώρα θα σηκώση κεφάλι ακόμα πειότερο, με την ιδέα πως κέρδισε τρανή νίκη ενάντια στο Χριστιανισμό.

'Από τις δυό γνώμες αυτές ποιά είναι ή σωστή; Στο ρώτημα τούτο για να δοθ ή σίγουρη άπάντηση, πρέπει να πισωδρομίσουμε ίσα με την άρχή του χριστιανισμού και να θυμηθούμε ποιός είν' ο χαρακτήρας και ποιά ή άποστολή στον κόσμο της ζωντανής χριστιανικής εκκλησίας.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΔΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΒΙΡΟΣ

Στην άκρη το χωριό, κοντά στο λάκκο της 'Αϊ-Μαρίνας είναι το σπίτι του Γιώργη Στάμου. Και ποιός δέν τον ξέρει το Γιώργη Στάμο; 'Αν τον άναβάλεις, σου λένε διακολεμένος άνθρωπος. Ζει σ' ένα σπίτι γεμάτο μια φροά ανθρώπων. τώρη έρημο κι' άφημένο όλημέρα ρέβει πάντα στα θεμέλια του, ο άσέβστης πέφτει από τους τοίχους και τα παραθύρια του άνοιχτά σαν στόμα χωρίς δόντια. Μοναχά ο Γιώργης κάθεται μέσα σαν κουβός με τη μάννα του που ζή σαν να μην ήτανε στον άπάνω κόσμο. Ούτε κρένει, ούτε άπολογιέται. 'Από το πουρνό ως το βράδυ στριμώνεται σε μια γωνιά από μέσα από την όξωπορτα κι' όλο ματσάλαει κάτι. Καμμιά φορά

*. Τετράγωνη βαθιά γούρνα, γεμάτη νερό, όπου μαζί με έσέβστη ρίχνουν τα πεταιά που δέν είναι ακόμα άργασμένα, για να τους πέση το μαλλί.

σμένο. Μοναχά σαν ζυγώσει κανένας, δια τα μικρά σκουλήκια που είναι πάνω-πάνω βουτάν μέσα στο νερό γλήγορα και βικστικά και μια ξαφνική άνατριχίλα άπλώνεται στον πράσινο καθρεφτη. Στη γωνιά, εκεί στον τοίχο κοντά, ποτέ ο ήλιος δέν έπαιξε σε κείνα τα νερά, μόν' πάντα φουσκωμένα ρουφάν το φως που λιποθυμάει μέσα τους άναμεσα από τα ψηλά λογχωτά χορτάρια. Κι' αυτά γερούμενα προς το φως που δέν τα γλυκαίνει ποτέ, κρυφοκοιτάν μέσα στο νερό τα ψηλόλιγνα κορμάκια τους.

Κάθε πουρνό που θα βγαίνε έξω ο Γιώργης περνοσε από το βιρό, κοίταε μαυροπράσινο το μούτρο του μέσα, έκανε πως στρίβει το μουστάκι του, κοιτάζονταν όλο το κορμί του κ' έφευγε. Περνώντας από τη θύρα έριχνε ένα κομμάτι ξερό ψωμί στη μάννα του και τραβούσε. Αντίκρυ από την όξωπορτα είταν το βουνό άγριο, γεμάτο σέμπια και γκρεμούς και μια τρομάρα σ' έπαιρνε να το γλέψει όταν με το ρούφουλα και τ' άγριοκαίρικ οι άστραπές σέρονταν άπάνω του σα φίδια φωτερά. 'Ο Γιώργης έδινε ένα μάτι: εκεί, κοντοστέκονταν ψύχα, άκουμποσε κατόπι στο πεζούλι και σε λίγο ξεκινούσε για το παζάρι. Πήγαινε στο μεσοχώρι και ξαπλώνονταν κάτω από τον πλάτανο, που στέκεται σαν όμπρέλλα ψηλή με λυγισμένα ίσια κάτω τα